Lituanistinio švietimo galimybės Lietuvoje ir užsienyje

Ugdymo plėtotės centras

Jau daugiau nei dešimtmetį Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, mūsų tautiečiai aktyviai naudojasi galimybėmis išvykti dirbti į užsienį, tačiau vis dažniau pasisėmę patirties svetur grįžta savo gyvenimo ir karjeros toliau kurti gimtinėje. Kartu su tėvais keliauja ir jų vaikai, kuriems svarbu tęsti mokslus, įgyti išsilavinimą.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013 m. išvykimą iš Lietuvos deklaravo 39 tūkst., 2014 m. – 36,6 tūkst. žmonių, čia gyventi atvyko atitinkamai 22 ir 24,3 tūkst. asmenų, iš jų iš užsienio grįžtantys Lietuvos piliečiai 2014 m. sudarė net 80 proc. visų atvykstančiųjų. 2014 metais iš Lietuvos išvyko 7310, o į Lietuvą atvyko 3118 asmenų, kurių amžius buvo iki 19 metų – t. y. vaikai ir paaugliai, kurie gali mokytis ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose. Kadangi, apskritai, didžiąją dalį imigrantų sudaro grįžtantys lietuviai, galima numanyti, jog ir imigravusių vaikų didžioji dalis yra būtent grįžtančių tėvų vaikai.

Sugrįžtančioms šeimoms kyla daugybė klausimų: kokių žingsnių jie turėtų imtis, kad vaikai galėtų tęsti mokslą lietuviškose mokyklose, kokios galimybės sudaromos grįžusiems ir pakankamai gerai lietuvių kalbos nemokantiems vaikams, kokios pagalbos jie gali tikėtis, jei kyla sunkumų pereinamuoju laikotarpiu, kokios galimybės pripažinti užsienyje įgytą išsilavinimą?

Tuo tarpu su vaikais išvykstantys tėvai irgi svarsto įvairias galimybes. Kai kurie iš jų į užsienį vyksta laikinai ir numato po kurio laiko grįžti gyventi į Lietuvą, tad jų vaikams naudinga tęsti mokslus Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose. Kitos šeimos, nors ir nesieja tolimesnių planų su gyvenimu Lietuvoje, nori, jog jų vaikai nepamirštų lietuvių kalbos ir kultūros. Tad kokias galimybes mokytis lietuvių kalba turi išvykstantys vaikai?

Šiuo straipsniu siekiama padėti į Lietuvą grįžtančių ar iš jos išvykstančių vaikų tėvams rasti atsakymus į rūpimus klausimus.

Priėmimas į Lietuvos mokyklas

Užsieniečių vaikų ar iš užsienio sugrįžusių lietuvių mokinių priėmimas į Lietuvos mokyklas vyksta pagal bendrą visiems galiojančią tvarką, nustatytą Nuosekliojo mokymosi pagal

bendrojo ugdymo programas aprašu: pradėti mokytis galima nuo naujų mokslo metų pradžios arba mokslo metų metu, rinktis bet kurią valstybinę, savivaldybės ar privačią mokymo įstaigą. Prieš kreipdamiesi dėl priėmimo į norimą Lietuvos mokyklą, mokiniai ir jų tėvai turi pasirūpinti dokumento, patvirtinančio įgytą išsilavinimą ar baigtą jo dalį, vertimu į lietuvių kalbą. Šis dokumentas pateikiamas kartu su prašymu priimti į mokyklą. Remdamasi mokinio pateiktais dokumentais, mokykla pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus, pasiektus buvusioje mokykloje. Tuo atveju, jei mokinys neturi mokymosi pasiekimus patvirtinančio dokumento, organizuoja pasiekimų patikrinimą ir nustato, į kurią klasę mokinį priimti. Mokykla taip pat įvertina, kaip mokinys moka lietuvių kalbą.

Verta atsiminti, kad priėmimo tvarką (priėmimo datas, papildomai pateikiamų dokumentų sąrašą ir kitus reikalavimus) nustato kiekviena mokykla, todėl patartina susipažinti su konkrečios mokyklos priėmimo taisyklėmis ir tiesiogiai susisiekti su mokyklos atstovais. Kauno Jurgio Dobkevičiaus vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Daiva Ruzgienė ir Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos direktorė Ingrida Matuzaitė – Kuolienė, paklaustos apie tėvams teikiamas konsultacijas, teigia, jog paprastai mokyklos jiems stengiasi kuo išsamiau išaiškinti galiojančias tvarkas, padėti, jei dėl kalbos nemokėjimo kyla nesklandumų tvarkant dokumentus, tad paprastai didesnių sunkumų yra išvengiama. Jos taip pat minėjo, kad mielai padeda tėvams ir kitais atvejais, pavyzdžiui, jei jie prašo, siunčia lietuvių kalbos testų pavyzdžių, jog vaikai galėtų pasitikrinti žinias dar būdami užsienyje.

Kalbant apie galimybes studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose, svarbu pažymėti, kad lietuvių kilmės asmenims, įgijusiems vidurinį išsilavinimą užsienyje ir norintiems studijuoti Lietuvoje, stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas prie konkursinio balo pridedamas 1 papildomas balas, o baigusiems užsienyje veikiančias lietuviškas vidurines mokyklas – dar vienas papildomas balas.

Be to, įstojusiems į aukštąsias mokyklas Lietuvoje, gali būti skiriama dviejų rūšių parama: stipendija ir (ar) socialinė išmoka. Mėnesio stipendija – 114 Eur. Socialinė išmoka – vienkartinė išmoka, kuri skiriama atsižvelgus į asmens, pretenduojančio gauti paramą, socialinę padėtį (nuo 202 iki 319 Eur).

Vilniaus lietuvių namai

Lietuvių kilmės užsieniečių ir išeivių vaikai turi galimybę mokytis Vilniaus lietuvių namuose. Ši mokykla ypatinga tuo, kad skirta daugiausia būtent iš užsienio atvykstančių ar parvykstančių lietuvių vaikams, tremtinių, buvusių politinių kalinių lietuvių kilmės palikuonims, ne Lietuvoje gyvenančių tėvų vaikams. Tai bendrojo ugdymo mokykla, mokanti vaikus nuo 1 iki 12 klasės. Mokiniai, atvykę iš užsienio, gali nemokamai apsigyventi šios mokyklos bendrabutyje, jie nemokamai maitinami, o jei mokiniai nemoka lietuvių kalbos, sudaromos sąlygos intensyviai jos mokytis. Mokykla daug dėmesio skiria mokinių socializacijai ir integracijai į Lietuvos gyvenimą. Vilniaus lietuvių namuose veikia Užsienio lietuvių studentų klubas, padedantis lietuvių kilmės jaunuoliams integruotis į vietos bendruomenę.

Pagalba mokiniams adaptaciniu laikotarpiu

Kai mokinys iš užsienio atvyksta į Lietuvos mokyklą, šios užduotis yra parengti integracijos į mokyklos bendruomenę planą: mokykla turi išanalizuoti, kokia pagalba galimai reikalinga vaikui, ir, jei reikia, parengti individualų ugdymo planą, kitas priemones. 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose ugdymo planuose numatomos pagalbos priemonės, kurias galima skirti į dvi kryptis – viena jų susijusi su mokymosi dalykų, ypač lietuvių kalbos, pasiekimų skirtumų išlyginimu, o kita – su mokinio įsitraukimu į mokyklos bendruomenę, kitaip tariant, galimybe kuo sklandžiau surasti bendrą kalbą su mokytojais ir savo bendraamžiais.

Iliustracija 1 Interaktyvios veiklos integruojant skirtingų kultūrų vaikus į ugdymo procesą

Kalbant apie mokymosi pasiekimus, itin svarbus klausimas, susijęs su *lietuvių kalbos mokėjimu*. Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos apraše numatoma, jog, jei mokinys atvyksta arba grįžta iš užsienio nemokėdamas lietuvių kalbos ir pageidauja geriau pasirengti toliau mokytis pagal bendrojo ugdymo programas, jis vienerius metus gali mokytis lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje arba išlyginamojoje mobiliojoje grupėje, kurias komplektuoja steigėjai (dažniausiai – savivaldybės). Tačiau tokia galimybė vaikams gali sukurti ir tam tikrą diskomfortą, nes jiems tektų praleisti vienerius mokslo metus mokantis tik lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų, o vėliau grįžti mokytis su jaunesniais vaikais.

Ingridos Matuzaitės – Kuolienės teigimu, jei mokiniai prasčiau kalba lietuviškai: „Tėvai dažnai nerimauja (...), tačiau tam nėra priežasčių: tokiems mokinukams yra sudaromos sąlygos papildomai mokytis lietuvių kalbos du kartus per savaitę, konsultuotis su lietuvių kalbos mokytojais.“ Jai pritaria ir Ona Čepulėnienė, Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė. Pasak jos, į kiekvieną situaciją reikia stengtis žiūrėti individualiai ir išnaudoti įvairias galimas priemones: skirti individualų mokymą, papildomas konsultacijas ir „jeigu nepavyksta – tik tada mokytis išlyginamojoje grupėje ar išlyginamojoje klasėje.“ Ji taip pat pastebi, kad yra ir kita galimybė – „galbūt viena klase vėliau pradėti mokymąsi, tačiau dėti pastangas kartu mokytis lietuvių kalbos ir kai kurių kitų dalykų, o kai kurių dalykų mokytis integruotai – ypač tokių, kurie reikalauja mažiau kalbinio įsitraukimo: užsienio kalbos, kūno kultūros ir panašiai.“

Dar vienas svarbus pereinamojo laikotarpio aspektas – *išlyginti mokymosi pasiekimus, susijusius su kitų dalykų skirtumais*. Kaip anksčiau minėta, priimant mokinius į mokyklą, jų užsienyje įgyti pasiekimai yra pripažįstami, o vertinimas atliekamas tik tuo atveju, jei nepateikiami mokymosi pasiekimus patvirtinantys dokumentai. Pasak D. Ruzgienės, į Kauno Jurgio Dobkevičiaus vidurinę mokyklą atvykę mokiniai skirtumų nepajunta, nes daugelis jų grįžta į tas klases, kaip ir priklauso, pagal amžių. Tačiau dažnai gali būti taip, kad skirtingų šalių mokymosi sistemos skiriasi gana smarkiai. Dėl to svarbu, kad pedagogai atidžiai stebėtų mokino mokymąsi, padėtų iškilus sunkumams, prireikus mokykloje būtų organizuojamos papildomos konsultacijos, individualios veiklos, išlyginamosios grupės ugdymo programų skirtumams likviduoti, kaip tai numatoma bendruosiuose ugdymo planuose. Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos direktorės I.

Matuzaitės – Kuolienės teigimu, į jų mokyklą atvykusiems mokiniams problemų kyla pereinamuoju laikotarpiu, kol vaikai pramoksta lietuvių kalbos, – mokykla šiuo laikotarpiu jiems padeda diferencijuodama mokymąsi, skiriamos atskiros užduotys, kol mokinys pasiveja bendraklasius.

Siekdamos padėti mokiniams greičiau *įsilieti į bendruomenę*, mokyklos pasitelkia neformaliojo ugdymo veiklas ir mokinius savanorius, kurie padeda lengviau apsiprasti su nauja aplinka, atrasti bendraminčių ir draugų. Be abejo, prireikus vaikams pagalbą teikia ir specialistai – socialiniai darbuotojai, psichologas – vaikai ir jų tėvai gali gauti rūpimos informacijos iš įvairių tarnybų. Kita vertus, reikia akcentuoti, kad pats svarbiausias dalykas sėkmingam mokinio įsiliejimui į naujos mokyklos gyvenimą – geranoriškas visos bendruomenės nusiteikimas ir kryptingos pastangos padėti pastebėjus, kad pagalba reikalinga. Dėl šios priežasties svarbu, kad mokyklos bendruomenė būtų tinkamai informuota apie atvykstantį mokinį, stebima, kaip jam sekasi, į šį procesą būtina įtraukti tiek dėstančius mokytojus, klasės auklėtoją, tiek klasės draugus, vaikų tėvus, nepalikti integracijos savieigai.

Viena problemų, įvardijama grįžusių iš kitų šalių vaikų, – sunkumai priprantant prie lietuvių mokytojų mokymo stiliaus. D. Ruzgienė pasakoja, jog tokiu atveju kalbamasi su mokiniu, mokytojais, ieškoma alternatyvų. „Grįžusieji mokiniai priverčia mūsų mokytojus keistis, ieškoti naujovių, domėtis užsienio mokyklų mokymo stiliais.“ O. Čepulėnienė taip pat ragina mokyklas žiūrėti į vaikus, kurie atvyksta turėdami visai kitokio mokymosi patirtį, kaip į naujovių, kitokių galimybių nešėjus: „Įvertinti tai, ką vaikas atsineša iš kitos šalies – kitą patirtį, kitą mokymosi kultūrą, – išnaudoti tai.“ Ji pasakoja atvejį, kai įvertintas vaikas netikėtai atsiskleidė: istorijos mokytojai paprašius, iš Jungtinės Karalystės grįžusi mokinė pravedė istorijos užsiėmimus taip, kaip jos mokomasi toje šalyje. Projektas patiko ir kitiems vaikams, ir jai pačiai, o svarbiausia – pamokos tapo lūžio, atsiskleidimo momentu iki tol nesmagiai besijautusiai merginai. „Tokie mokiniai suteikia galimybių pasižiūrėti į procesą kitaip, reikia pasinaudoti tomis galimybėmis, kurias atneša vaikas – jos praturtina mokyklą. Nežiūrėti kaip į problemą, o kaip į idėjų išteklių, į galimybę.“

Ką galėtų padaryti tėvai, kad atvykusių į mokyklą vaikų adaptacijos laikotarpis būtų kuo sklandesnis?

D. Ruzgienė rekomenduoja tėvams kuo daugiau bendradarbiauti su mokykla, į kurią mokinys žada grįžti: kiek įmanoma anksčiau, geriausia – prieš metus informuoti mokyklos administraciją apie ketinimus grįžti. Ji primena tėveliams pasiruošti tam, kad teks su vaiku daugiau

padirbėti namuose, ir, svarbiausia, ragina: „Puoselėkite lietuvių kalbą svetur, neapleiskite jos – galimybių tikrai yra, tik reikia noro. O mes (Lietuvos mokyklos) – laukiame Jūsų grįžtant. Bendraudami ir bendradarbiaudami įveiksime visus sunkumus.“

Galimybės išvykusiems mokiniams mokytis lietuviškose mokyklose ar lietuvių kalbos

Mokiniams išvykus į užsienį, jiems suteikiamos įvairios galimybės ir tęsti mokymąsi Lietuvos mokyklose nuotoliniu būdu, ir mokytis lietuviškose mokyklose užsienyje, ir mokytis lietuvių kalbos. Tai yra svarbu ne tik dėl to, kad išlaikomas ryšys su gimtine, nepamirštama gimtoji kalba, bet ir palengvinamas grįžimas į lietuvišką švietimo sistemą, jei ateityje mokiniai ketintų čia grįžti.

Švietimo ir mokslo ministerijos specialistai išvykstantiems mokiniams linki nepamiršti lietuvių kalbos ir dėl kitos priežasties, net jei neplanuotų grįžti: „Juk yra daugybė tyrimų, įrodančių, kad dvikalbis, trikalbis vaikas ir suaugęs būna kūrybiškesnis, mobilesnis – kelių kalbų mokėjimas yra didžiulis pliusas ne tik dėl tų kalbų mokėjimo, bet netiesiogiai, apskritai ir suaugusiojo gyvenimui. Tuo labiau, kad galimybių dabar yra tikrai labai įvairių.“

Taigi kokios yra galimybės mokytis?

Mokymasis nuotoliniu būdu lietuviškose mokyklose

Nuotolinis mokymasis – galimybė išvykusiems į užsienį mokiniams toliau mokytis Lietuvos mokyklose. Mokiniai reguliariai, 5 dienas per savaitę, naudodami tam pritaikytas komunikacijos technologijas, susijungia į klases ar grupes ir mokosi visų bendrojo ugdymo dalykų pagal Lietuvos bendrojo ugdymo programas. Šis mokymosi būdas taikomas laikinai iš Lietuvos išvykusiems 1–12 klasių mokiniams, jį vykdo mokyklos, turinčios Švietimo ir mokslo ministerijos išduotus leidimus. Šiam mokymosi būdui naudojamos įvairios internetinės mokymosi aplinkos, vaizdo pamokos, kiti elektroniniai ištekliai, bendraujama elektroniniu paštu, naudojant pokalbių programas. Vyksta ir įvairūs atsiskaitymai, o pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (baigiant 10 klasę) ir brandos egzaminus (baigus 12 klasių) mokiniai laiko pagal bendrą visiems Lietuvos mokiniams galiojančią tvarką. Šis būdas išvykusiems mokiniams suteikia progą tiesiog tęsti mokslus čia, o grįžus išvengti nepatogumų dėl tolimesnio mokymosi Lietuvoje.

Nuotoliniu būdu visų dalykų gali mokytis iš Lietuvos laikinai išvykstantys ir tuo atveju, kai mokiniai mokosi tik Lietuvos, o ne gyvenamosios šalies mokykloje. Tačiau jei išvykstama neribotam laikui ir pereinama mokytis į užsienio mokyklas, mokiniams sudaromos galimybės nuotoliniu būdu mokytis lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo, Lietuvos istorijos ir geografijos bei etnokultūros mokymosi kursų.

Pageidaujantieji mokytis šiuo būdu turi kreiptis į mokyklą, vykdančią nuotolinį mokymą. Tokių mokyklų šiuo metu yra penkios, jų sąrašas pateikiamas Švietimo ir mokslo ministerijos tinklalapyje. Mokymasis nuotoliniu būdu – nemokamas.

Formalusis švietimas užsienyje

Kai kuriose užsienio šalyse veikia bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose lietuvių kalba yra vedama dalis pamokų. Šių mokyklų ugdymo programos atitinka tos šalies, kurioje veikia, švietimo sistemos reikalavimus, bet jose mokoma lietuvių kalbos, lietuviškai dėstomi kai kurie kiti dalykai (kiek jų – priklauso nuo mokyklos galimybių), po pamokų vyksta įvairios veiklos lietuvių kalbai, kultūrai, tautiniam tapatumui puoselėti. Švietimo ir mokslo ministerijos pateikiamais duomenimis, šiuo metu iš viso yra dešimt formaliojo švietimo mokyklų, kuriose mokoma lietuvių kalba, Baltarusijoje, Belgijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijos Federacijoje, Vokietijoje. Ministerija šioms mokykloms teikia dalinę materialinę paramą, metodinę ir dalykinę pagalbą mokytojams: jiems organizuojami kvalifikacijos tobulinimo kursai, seminarai, gerosios patirties sklaida ir panašios veiklos, o jų mokiniams organizuojami renginiai Lietuvoje (edukacinės kultūrinės programos, vasaros stovyklos, olimpiados, konkursai ir kt.).

Iliustracija 2 Edukacinė stovykla

Verta atkreipti dėmesį ir į tai, kad kai kuriose šalyse daug dėmesio skiriama atvykstančių kitataučių kultūriniam tapatumui išlaikyti. Susirinkus pakankamam mokinių skaičiui, yra sudaromos grupės lietuvių kalbą mokytis kaip vieną iš mokomųjų kalbų tose mokyklose, kuriose jie mokosi. Pavyzdžiui, Stokholmo (Švedija) lituanistinės „Saulės“ mokyklos mokytoja Vitalija Venspolytė, dirbanti ir lietuvių, ir švedų kalbos mokytoja vietinėse mokyklose, pasakoja, jog Švedijoje įvairaus amžiaus vaikai gali mokytis lietuvių kalbos: „Lietuvių kalbai skiriama 30, 45 ar 60 minučių. Viskas priklauso nuo vaikų skaičiaus, amžiaus, jų gyvenamosios vietos, pavyzdžiui: darželyje vienas vaikas turi teisę gauti valandą laiko gimtosios kalbos, priešmokykliniam ugdymui skiriamos 45 minutės, o pagrindinėse mokyklose dažniausiai skiriamas tik pusvalandis. Grupėje turi būti mažiausiai 2 vaikai, bet yra ir papildomų sąlygų. Jas dažniausiai formuluoja vietinės savivaldybės. Yra netgi sukurtas atskiras skyrius, kuris vadinasi *Modersmålsenheten.* Ten tėvai gali kreiptis dėl gimtosios kalbos ugdymo ar papildomų švedų kalbos pamokėlių. Informaciniai puslapiai pateikiami rusų, anglų, lenkų ir kitomis kalbomis.“ Kitose šalyse praktika gali kiek skirtis, pavyzdžiui, Airijoje turi susidaryti 14 vaikų, norinčių mokytis gimtosios lietuvių kalbos, grupė. Tad tėveliams, norintiems pasinaudoti įvairiomis užsienio šalies, į kurią išvyksta, galimybėmis, svarbu kuo daugiau bendrauti su priimančios mokyklos atstovais ir išsiaiškinti, ko jie gali tikėtis.

Neformalusis švietimas

Neformalusis švietimas vykdomas lituanistinėse mokyklėlėse, kurios paprastai pamokas organizuoja savaitgaliais – jose vyksta lietuvių kalbos pamokos, mažesni vaikai susipažįsta su Lietuvos istorija, jos kultūra. Tai privačios mokyklėlės, kurių išlaikymas dažniausia didžiąja dalimi priklauso nuo vietos lietuvių bendruomenių, tėvų įnašų. Švietimo ir mokslo ministerija prisideda prie šių mokyklų veiklos stiprinimo rengdama mokymo priemones, programas, organizuodama mokyklose dirbančių mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, teikdama kitą metodinę ir dalykinę pagalbą, įtraukdama mokyklų bendruomenes į edukacines kultūrines programas Lietuvoje.

Šių mokyklų yra įvairiose valstybėse, kuriose įsikūrusios gausesnės lietuvių bendruomenės, daugiausia jų – Jungtinėse Amerikos Valstijose, Jungtinėje Karalystėje ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje. Lituanistinių mokyklėlių tinklas apima daugiau nei 30 valstybių, jose mokosi daugiau nei 6000 vaikų.

Šeimų vaidmuo

Kad ir kokį būdą išvykus tęsti mokymąsi pasirinktų – mokymąsi Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose nuotoliniu būdu, užsienio šalyse veikiančiose lietuviškose mokyklose, lankyti lituanistines mokyklas, – vis dėlto svarbiausią vaidmenį išlaikant ryšį su Lietuvos kultūra, lietuvių kalba atlieka šeimos. Patys mažiausi vaikai, tik pradedantys mokytis lietuvių kalbos lituanistinėse mokyklėlėse, tik bendraudami galės greičiau išmokti kalbėti ir geriau suprasti kalbą, mažiau patirs sunkumų mokydamiesi. Svarbu ne tik šeimose bendrauti lietuviškai, bet ir skaityti, rašyti lietuvių kalba, nepamiršti istorijos, geografijos, etnokultūros. Internete gausu įvairių nemokamų mokymosi išteklių: vadovėlių, knygų, žaidimų ir kitokių priemonių. Jomis gali naudotis ne tik mokytojai, bet ir vaikų švietimu besidomintys tėvai, norintys padėti savo vaikams mokytis namuose. Vyresniems vaikams irgi labai svarbus šeimos palaikymas, skatinimas nenustoti mokytis lietuviškai, jei tam pritrūksta motyvacijos. V. Venspolytė pataria: „Tiesiog daugiau laiko skirti vaikams ar padėti ruošti namų darbus. Žinoma, tarpusavyje kalbėti lietuviškai, atlikti papildomas lietuvių kalbos užduotis.“

Itin svarbu tėvams palaikyti kuo glaudesnį ryšį su savo vaikų mokytojais, bet svarbiausia – daugiau laiko ir dėmesio skirti savo vaikams, domėtis, kaip jiems sekasi naujoje mokykloje, palaikyti juos ir kartu ieškoti kylančių problemų sprendimo.

Informacija parengta remiantis:

- 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-457.
- Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija).
- Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1800.

- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-789 „Dėl užsieniečių, atvykusių dirbti arba gyventi į Lietuvos Respubliką, vaikų ugdymo bendrojo lavinimo mokyklose įgyvendinimo“.

Kitos naudingos nuorodos:

- Vilniaus lietuvių namų tinklalapis: http://www.lietuviunamai.vilnius.lm.lt/.
- Nuotolinį mokymąsi vykdančių Lietuvos mokyklų sąrašas: http://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-usienio-isvykstantiems-i-uzsieni/isvykstantiems-gyventi-ir0mokytis-i-uzsieni.
- Formaliojo lituanistinio švietimo mokyklų sąrašas: http://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-usienio-isvykstantiems-i-uzsieni/lituanistines-formaliojo-svietimo-istaigos.
- Neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklų sąrašas: http://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-usienio-isvykstantiems-i-uzsieni/neformaliojo-lituanistinio-svietimo-mokyklos.

Specialios metodinės mokymo priemonės, skirtos lituanistiniam ugdymui:

- Priemones „Labas!“ pradinukams ar „Mano ir tavo šalis Lietuva“ paaugliams galima rasti Švietimo aprūpinimo centro tinklalapyje http://www.sac.smm.lt/index.php?id=38a].
- Sistema „Ugdymo sodas“, kurioje pateikiama įvairių skaitmeninių mokymosi priemonių: https://sodas.ugdome.lt/mokymo-priemones.
- Sistema „Lugis“, kurioje tėvai gali rasti naudingos informacijos, metodinių priemonių, skirtų savarankiškam mokymuisi: http://www.lugis.vdu.lt/.
- Vilniaus lietuvių namų informacija tėvams apie dvikalbių vaikų ugdymą: http://www.lietuviunamai.vilnius.lm.lt/index_files/ulsc_formalusis_dvikalbiu_vaiku_mokymas.pdf